

Sygn. akt I C 263/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Oleśnie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący **SSR Katarzyna Kałwak**

Protokolant **st. sekr. sądowy Urszula Krzywoń**

po rozpoznaniu w dniu 07 grudnia 2017 r. w Oleśnie

sprawy z powództwa **K. G.**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej **(...) S.A. z siedzibą**

w W. na rzecz powódki **K. G.** kwotę **9.000,00 zł** (dziewięć tysięcy złotych 00/100) tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami:

a) ustawowymi licznymi od dnia 20.06.2013 r. do dnia 31.12.2015 r.,

b) ustawowymi za opóźnienie licznymi od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej **(...) S.A. z siedzibą**

w W. na rzecz powódki **K. G.** kwotę **193,30 zł** (sto dziewięćdziesiąt trzy złote 30/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od powódki **K. G.** na rzecz **Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Oleśnie** kwotę **187,59 zł** (sto osiemdziesiąt siedem złotych 59/100) tytułem stosunkowej części wydatków na poczet opinii biegłych sądowych wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa;

V. nakazuje pobrać od strony pozwanej **(...) S.A.**

z siedzibą w W. na rzecz **Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Oleśnie** kwotę **153,48 zł** (sto pięćdziesiąt trzy złote 48/100) tytułem stosunkowej części wydatków na poczet opinii biegłych sądowych wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa

UZASADNIENIE

Powódka **K. G.** wniosła w dniu 20.06.2016 r. pozew przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., domagając się zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powódki kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od dnia 17.02.2012 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 4.800 zł i kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu K. G. wskazała, że w dniu 10.08.2011 r. na trasie R. – B. doszło do wypadku drogowego, w którym powódka doznała obrażeń ciała. Była ona pasażerką samochodu marki V. (...) o nr rej. (...) prowadzonego przez D. M., który podczas wykonywania manewru wyprzedzania samochodu osobowego marki V. (...) oraz samochodu F. (...) zjechał częściowo lewymi kołami na teren lewego pobocza, po czym utracił panowanie nad pojazdem, zjechał na prawą stronę drogi, a następnie uderzył w drzewo. Śledztwo w sprawie zostało umorzone z uwagi na niepopelnienie przez D. M. przestępstwa. Kierujący ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w zakładzie strony pozwanej. Przejazd powódki samochodem D. M. miał charakter odpłatny.

Po zdarzeniu powódka została przewieziona do szpitala w O., gdzie stwierdzono u niej po badaniach: stłuczenie głowy z raną ciętą okolicy czołowej lewej, ranę szarpaną kolana prawego, skręcenie prawego stawu skokowego, otarcia skóry lewej ręki. Powódka odczuwała także dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego. Przebywała w szpitalu 7 dni, po czym została wypisana z zaleceniem kontroli w poradni neurologicznej i ortopedycznej. Leczenie w poradni ortopedycznej trwało do września 2011 r., a w poradni neurologicznej do listopada 2011 r.

Szkoda powódki została zgłoszona stronie pozwanej pismem z dnia 14.01.2012 r., a do zgłoszenia została dołączona m.in. dokumentacja medyczna powódki i notatka urzędowa KPP w K.. W dniu 16.01.2012 r. zostały przesłane do (...) S.A. dalsze dokumenty medyczne. Pismem z dnia 30.01.2012 r. (...) S.A. potwierdziło przyjęcie zgłoszenia. Kolejno pismem z dnia 23.02.2012 r. pełnomocnik powódki wezwał (...) S.A. do wypłaty zadośćuczynienia. Natomiast stanowiskiem z dnia 02.03.2012 r. strona pozwana odmówiła przyjęcia odpowiedzialności za wypadek, któremu uległa powódka. Ponowne stanowisko odmowne zapadło w dniu 09.01.2013 r. po ponownym wezwaniu do zapłaty. Natomiast po raz kolejny pełnomocnik powódki wystosował wezwanie do (...) S.A. pismem z dnia 24.11.2015 r. z powołaniem się na wygrany proces w sprawie E. M. poszkodowanej w tym samym wypadku. Jednak strona pozwana w dalszym ciągu odmawiała powódce wypłaty zadośćuczynienia.

W dniu 19.02.2015 r. pełnomocnik powódki skierował do Sądu Rejonowego w O., a w dniu 02.03.2015 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia wnioski o zavezwanie do próby ugodowej. Jednak (...) nie wyraziło zgody na zawarcie ugody. Do chwili obecnej powódka nie otrzymała żadnej rekompensaty za doznaną krzywdę.

Wysokość żądania o zadośćuczynienie K. G. uzasadniała rodzajem i zakresem doznanych obrażeń, rozmiarem dolegliwości bólowych, lękiem o dalsze zdrowie, koniecznością hospitalizacji, utrudnieniami w codziennym funkcjonowaniu, koniecznością rezygnacji z zajęć, przy których wymagana jest pełna sprawność ruchowa i wszelkimi związanymi z tym niedogodnościami, zależnością od opieki i pomocy innych osób, a także nadal występującymi negatywnymi skutkami przedmiotowego wypadku komunikacyjnego. Powódka zwróciła też uwagę na kompensacyjną funkcję zadośćuczynienia i rodzaj naruszonego dobra, jakim jest zdrowie.

Żądanie odsetek od dnia 17.02.2012 r. do dnia zapłaty powódka wyjaśniała treścią art. 14 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Zgłoszenie szkody zostało skierowane do (...) S.A. pismem z dnia 14.01.2012 r. Przy uwzględnieniu czasu niezbędnego na doręczenie korespondencji, strona pozwana otrzymała zawiadomienie o szkodzie w dniu 16.01.2012 r., a zatem winna była przeprowadzić likwidację szkody najpóźniej do dnia 16.02.2012 r., w szczególności, że odpowiedzialność posiadacza pojazdu za szkody wyrządzone pasażerom opiera się na zasadzie ryzyka, zatem nie było podstaw do zwłoki w zapłacie należnego powódce zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. - pozew – k. 3 – 8.

Nadto, w piśmie procesowym z dnia 30.08.2016 r. powódka powołała się na opinię biegłego Laboratorium Kryminalistycznego KWP w O. z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych wykonaną na potrzeby śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Kluczborku pod sygn. 1 Ds. 1722/12. Biegły sporządzający tamtą opinię stwierdził, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na przeprowadzenie pełnej i jednoznacznej w

ustaleniach kryminalistycznej rekonstrukcji przebiegu wypadku drogowego. Powódka podniosła również, że jedynie wyłączna wina osoby trzeciej mogłaby uwolnić stronę pozwaną od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną powódce – pasażerce pojazdu mechanicznego. Żaden z kierowców biorących udział w zdarzeniu z 10.08.2011 r. nie został uznany winnym spowodowania wypadku i żaden z nich nie został skazany za przestępstwo spowodowania wypadku komunikacyjnego. Brak jest zatem podstaw do wyłączenia odpowiedzialności strony pozwanej opartej na zasadzie ryzyka. Powódka zakwestionowała też konieczność ustalenia, w jakim stopniu każdy z kierowców biorących udział w zdarzeniu przyczynił się do zaistnienia tego zdarzenia, w sytuacji gdy odpowiedzialność pozwanej wyłącza jedynie wyłączna wina osoby trzeciej. Zmniejszenie odpowiedzialności (...) S.A. względem powódki mogłoby mieć miejsce jedynie w przypadku przyczynienia się do szkody samej powódki – a nie osoby trzeciej

W kwestii terminów przedawnienia roszczeń powódka podniosła że każda czynność dokonana przed sądem, w szczególności zawezwanie do próby ugodowej, przerywa bieg przedawnienia, które po przerwaniu biegnie na nowo.- pismo procesowe powódki – k. 72-73.

W **odpowiedzi na pozew** wniesionej w dniu 26.08.2016 r. strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów **zastępstwa** procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu (...) S.A. podniosło w szczególności, że, co prawda, D. M. posiadał ubezpieczenie OC u strony pozwanej, ale po analizie dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania likwidacyjnego, (...) S.A. odmówiło co do samej zasady przyjęcia odpowiedzialności za zaistniałą szkodę. Stanowisko to strona pozwana podtrzymała także w procesie. Odpowiedzialność D. M., wskazanego przez powódkę jako sprawca, kształtuje się na zasadzie ryzyka z art. 435 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem posiadacz pojazdu może się uwolnić od odpowiedzialności gdy m.in. udowodni, że szkoda nastąpiła wyłącznie z winy osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. W ocenie strony pozwanej wyłącznie winną zdarzenia jest kierująca pojazdem F. (...) – B. B., która, chcąc skrócić w drogę dojazdową, zajęła D. M. drogę. Nadto, powołując się na e-maila D. M. znajdującego się w aktach szkody, strona pozwana wskazuje, że w miejscu zdarzenia nie było żadnych znaków zakazujących wyprzedzania, w związku z czym D. M. mógł zgodnie z przepisami Rawa o ruchu drogowym podjąć manewr wyprzedzania. Według strony pozwanej to na skutek nieprawidłowego zachowania się na drodze kierującej pojazdem F. (...) B. B. D. M. został zmuszony do podjęcia określonych manewrów obronnych zmierzających do uniknięcia zderzenia się pojazdów, prowadzących w konsekwencji do uderzenia D. M. w drzewo. Tym samym, gdyby nie zachowanie na drodze kierującej pojazdem F. (...), polegające na nienależytej obserwacji drogi, do zdarzenia w ogóle by nie doszło. Natomiast D. M., będąc w trakcie wyprzedzania korzysta z pierwszeństwa na drodze.

Z ostrożności procesowej strona pozwana zakwestionowała też samą wysokość zgłoszonego roszczenia w przedmiocie zadośćuczynienia, uznając je za rażąco wygórowane. Odpowiednia kwota zadośćuczynienia ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, ale jednocześnie nie może być źródłem wzbogacenia i nie może być nadmierne w stosunku do doznanej krzywdy. Strona pozwana nie przeczy, że powódka doznała szkody i związanych z nią cierpień, jednakże kwota odpowiedniego zadośćuczynienia nie może być ustalana w całkowitym oderwaniu od rzeczywistości.

Odnosząc się do roszczenia powódki w przedmiocie odsetek, strona pozwana podniosła, że powódka domaga się odsetek ustawowych za ponad 4 lata wstecz, co pozostaje w sprzeczności z treścią art. 118 k.c., zgodnie z którym okres przedawnienia dla roszczeń

o świadczenia okresowe wynosi trzy lata. Roszczenie o odsetki jest roszczeniem

o świadczenie okresowe. W związku z tym roszczenie powódki w zakresie odsetek ustawowych od dochodzonej kwoty zadośćuczynienia za okres wcześniejszy aniżeli trzy lata wstecz od złożenia pozwu uległo przedawnieniu i winno być w związku z tym oddalone. – odpowiedź na pozew –k. 59 – 62.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10.08.2011 r. o godzinie 13:45 na trasie R. – B. DW 487 D. M. (trzeźwy) kierujący samochodem V. (...) o nr rej. (...) wraz

z przyczepką lekką SAM o nr rej. (...) (zarówno samochód jak i przyczepka stanowiące własność K. M.) stracił panowanie nad pojazdem i uszkadzając znak drogowy wjechał o przyroźnego rowu, uderzając w drzewo.

Uczestnikami zdarzenia jadącymi samochodem marki V. (...) o nr rej. (...) z przyczepką, była rodzina, tj.: powódka K. G. (pasażerka z przodu) z mamą R. G. i babcią E. M. (siedziały z tyłu) oraz kierowcą - kuzynem D. M.. Mama i babcia powódki jechały do N., żeby kupić kury. Powódka jechała dla towarzystwa dla kuzyna D. M.. Przejazd miał charakter odpłatny. E. M. zapłaciła D. M. za paliwo.

Matka powódki wyszła samodzielnie z samochodu, bo siedziała od strony kierowcy, z tyłu. Powódka siedziała z przodu. Spod maski wydobywał się dym. Matka krzyczała do powódki, żeby wychodziła, a ona nie za bardzo mogła się wydostać z auta, bo cały przód samochodu, tzn. pulpit, był na jej siedzeniu. Ostatecznie udało się powódce wyjść. Karetka pogotowia zabrała powódkę i jej matkę do szpitala do O..

Przyczyną zdarzenia ustaloną przez Policję było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze.

Śledztwo w tej sprawie prowadził Wydział Kryminalny z Komendy Powiatowej Policji w K., a nadzorowane było przez Prokuraturę Rejonową w Kluczborku.

W śledztwie kierujący był podejrzewany o to, że nieumyślnie naruszył przepisy i zasady w ruchu drogowym w ten sposób, że podczas manewru wyprzedzania samochodu osobowego marki V. (...) (prowadzonego przez A. G. (1)) oraz samochodu F. (...) (prowadzonego przez B. B.) nie zachował szczególnej ostrożności i będąc na lewym pasie ruchu zjechał częściowo lewymi kołami na lewe pobocze, po czym tracąc panowanie nad kierowanym zespołem pojazdów przemieścił się z lewego pasa ruchu na prawy i prawe pobocze, gdzie czołowo (prawą częścią przodu nadwozia) uderzył

w przydrożne drzewo, w następstwie czego pasażerki kierowanego przez niego samochodu doznały obrażeń: R. G. doznała obrażeń powodujących uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby realnie zagrażającej życiu i stanowiącą skutek z art. 156 § 1 pkt 2 k.k., a K. G. doznała stłuczenia głowy i klatki piersiowej, rany ciętej okolicy czołowej po stronie lewej, rany szarpanej kolana prawego, skręcenia prawego stawu skokowego oraz stłuczenia nadgarstka i otarcia naskórka ręki lewej, tzn. doznała obrażeń powodujących naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający dłużej niż 7 dni - tj. o przestępstwo z art. 177 § 1 i 2 k.k. W śledztwie ustalono też na podstawie opinii biegłego, że E. M. doznała na skutek wypadku obrażeń, które spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż dni 7

i stanowią skutek z art. 157 § 2 k.k.

W dniu 19.11.2012 r. zostało wydane przez st. asp. A. M. postanowienie o umorzeniu śledztwa (...), zatwierdzone w dniu 22.11.2012 r. przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kluczborku. Śledztwo zostało umorzone wobec niepopelnienia przez podejrzanego zarzucanego mu przestępstwa, na zasadzie art. 322 § 1 k.p.k.

W uzasadnieniu tego postanowienia wskazano, że istniejące rozbieżności w zeznaniach uczestników zdarzenia co do jego przebiegu - jak również brak możliwości ustalenia na podstawie śladów, czy przed wypadkiem samochód (wyprzedzany, usiłujący skręcić w lewo) F. (...) zatrzymał się na prawym pasie jezdni, czy też wjechał częściowo na jej lewy pas, zmuszając kierującego D. M. do wykonania gwałtownego manewru zmiany toru ruchu, w wyniku czego zjechał na teren lewego pobocza, co w konsekwencji doprowadziło do utraty panowania nad prowadzonym przez niego zespołem pojazdów - nie dają podstawy do jednoznacznej oceny zachowania się obojga kierujących pojazdami. Przebieg wypadku można rozpatrywać jedynie wariantowo. Jednoznacznej i pełnej kryminalistycznej rekonstrukcji przebiegu wypadku nie uzyskał również ekspert

z Laboratorium Kryminalistycznego KWP w O. z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych. Wobec faktu, iż w sprawie zaistniało wiele wątpliwości, które zgodnie

z art. 5 § 2 k.p.k. należy rozstrzygnąć na korzyść podejrzanego, postanowiono umorzyć śledztwo, wobec niepopelnienia przez podejrzanego zarzucanego mu przestępstwa, na podstawie art. 322 § 1 k.p.k.

Podczas zdarzenia nie doszło do kontaktu zespołu pojazdów z samochodem F.. Podczas przeprowadzanej oględzin miejsca zdarzenia na drodze nie ujawniono takich śladów kryminalistycznych, które mogłyby stanowić podstawę do określenia najbardziej istotnej kwestii, tj. sposobu poruszania się samochodu F., tj. ustalenia czy zatrzymał się wówczas na prawym pasie jezdni, czy też wjechał częściowo na lewy pas, po którym poruszał się zespół pojazdów.

Ekspert badań wypadków drogowych z Laboratorium Kryminalistycznego KWP

w O. M. B. obliczył, że prędkość zespołu pojazdów przed wypadkiem mogła wynosić ok. 72-89 km/h.

dowód : - notatka urzędowa o wypadku drogowym KPP K. z dnia 10.08.2011 r. – karta 12;

- notatka urzędowa z dnia 10.08.2011 r. sierż. K. A.KPP K. –
w aktach szkody – w załączeniu;

- postanowienie z dnia 19.11.2012 r. o umorzeniu śledztwa (...)– k. 13-16;

- zeznania świadka R. G. (matki powódki) protokół rozprawy z dnia 17.01.2017 r. – k. 85v., płyta CD – k. 89,
transkrypcja – k. 90-91;

- dokumentacja zdjęciowa z miejsca wypadku sporządzona przez OSP B. –
w aktach szkody w załączeniu;

- dokumentacja zdjęciowa z miejsca zdarzenia z akt postępowania przygotowawczego – w aktach szkody w załączeniu;

- opinia nr (...)sporządzona w postępowaniu przygotowawczym w dniu 19.10.2012 r. przez M. B. – eksperta badań wypadków drogowych z Laboratorium Kryminalistycznego KWP w O. –
w aktach szkody w załączeniu.

Samochód, którym kierował sprawca był w dacie zdarzenia ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A.

dowód : - fakt bezsporny.

Przebieg zdarzenia szkodowego z dnia 10.08.2011 r. można ustalić jedynie w sposób wariantowy. Do odtworzenia przebiegu tego wypadku drogowego poprzez jego rekonstrukcję potrzebne byłyby dodatkowo ślady ruchu F., jego uszkodzenia. Nadto, nieznanne jest położenie przed – i powypadkowe pojazdów.

Oszacowana w sposób pośredni – na podstawie oceny uszkodzeń powypadkowych zespołu pojazdów oraz sposobu jego przemieszczania się do położenia powypadkowego – prędkość przedwypadkowa zespołu pojazdów kierowanego przez D. M. wynosiła ok. 76-91 km/godz. Do wypadku doszło w obszarze niezabudowanym gdzie maksymalna prędkość pojazdów była ograniczona do 90 km/h.

Do zderzenia się obu pojazdów doszłoby, gdyby zespół pojazdów poruszał się w tym momencie z prędkościami wyższymi niż 70 km/h - a tak właśnie było - oraz w przypadku, gdyby F. wjeżdżał na lewy pas ruchu na odległości większe niż 1/3 szerokości tego pasa.

Kierująca F. przekraczając oś jezdni i wjeżdżając na lewy pas ruchu na odległości nieprzekraczające 1,1 m pozostawiłaby jeszcze kierującemu zespołem pojazdów, co prawda mało komfortową, ale jednak możliwość zmieszania się niejako między jej pojazdem a lewą skrajnią jezdni.

Różne warianty zdarzenia mogły przebiegać w szczególności następująco:

- Jeśli kierująca F. zatrzymała się przed środkiem jezdni, sygnalizując chęć skrętu

w lewo, to stan zagrożenia wytworzył jak i do sytuacji wypadkowej doprowadził wyłącznie kierujący zespołem pojazdów D. M..

- Jeżeli natomiast kierująca F. wjechała na lewy pas ruchu w taki sposób, że zajęła drogę kierującemu zespołem pojazdów, o wówczas należałoby uznać, że stan zagrożenia wytworzyli oboje uczestnicy ruchu, a do sytuacji wypadkowej doprowadził wyłącznie kierujący zespołem pojazdów, który oprócz niezachowania szczególnej ostrożności podczas wyprzedzania, rezygnując z podjęcia manewru intensywnego hamowania pojazdem wyposażonym w ABS połączonego z manewrem zmiany kierunku ruchu, popełnił dość istotny błąd w technice prowadzenia pojazdu.

- Kierujący zespołem pojazdów miał możliwość widzenia i właściwego oceniania zamiarów innych uczestników ruchu drogowego poruszających się na co najmniej 250 – metrowym odcinku drogi poprzedzającym zjazd na drogę do zabudowań. Znacznie trudniejsze zadanie

w tej materii miała kierująca F. – miała bezpośrednio za sobą zbliżający się do niej samochód dostawczy V. (...). Obserwując w lusterkach wstecznych to, co się działo na drodze za jej samochodem oceniła, że nie ma możliwości wykonania bezpiecznego wykonania manewru skrętu w lewo, zachowała się więc prawidłowo

i zatrzymała kierowany przez siebie pojazd (nie można jednoznacznie rozstrzygnąć czy nie wjechała na lewy pas). Natomiast kierująca F. przed wykonaniem manewru skrętu

w lewo zawczasu i wyraźnie sygnalizowała taki zamiar. Jeśli więc lewy kierunkowskaz był włączony, a samochód F. zajął pozycję w bezpośredniej bliskości osi jezdni, sugerując

w ten sposób zamiar wykonania zmiany kierunku ruchu, to kierujący zespołem pojazdów obowiązany był zaniechać wykonywania manewru wyprzedzania tego pojazdu.

- Kierująca F. mogła ewentualnie/wariantowo naruszyć przepisy Prawa o ruchu drogowym przez to, że nie zachowując szczególnej ostrożności zbyt późno rozpoczęła i mało precyzyjnie zakończyła wykonywanie manewru zatrzymania prowadzonego przez siebie pojazdu, zatrzymując go ostatecznie na pasie ruchu, po którym poruszał się zespół pojazdów, z pewnością jednak w odległości nie dalszej niż ok. 1 m od osi jezdni. Natomiast kierujący zespołem pojazdów naruszył przepisy Prawa o ruchu drogowym przez to, że nie zachowując szczególnej ostrożności przystąpił do wykonywania manewru wyprzedzania bez dostatecznego upewnienia się czy będzie mógł ten manewr bezpiecznie zakończyć oraz kontynuował wyprzedzanie F. sygnalizującego zamiar skrętu w lewo. Najprawdopodobniej również przez to że nie sygnalizował lewym kierunkowskazem rozpoczęcia i kontynuowania tego manewru.

- Jeżeli jednak kierująca F. zajęła drogę kierującemu zespołem pojazdów, to w takim przypadku oboje uczestnicy tego zdarzenia nie zachowali wymaganej podczas wykonywanych przez siebie manewrów szczególnej ostrożności, polegającej na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu swoich zachowań do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie i zaniechanie działań wywołujących stan zagrożenia, a w konsekwencji doprowadzających do sytuacji wypadkowej.

dowód : - opinia biegłego sądowego rzeczoznawcy techniki motoryzacyjnej i ruchu drogowego inż. A. K. – wydana w sprawie matki powódki p-ko (...) S.A. o zapłatę z tego samego zdarzenia komunikacyjnego – na zlecenie SO w Opolu w sprawie I C (...)– k. 130 – 143.

Powódka K. G., ur. (...), w dacie zdarzenia miała 17 lat i od września zaczynała drugi rok nauki w liceum.

dowód : - fakty bezsporne.

Po wypadku powódka K. G. była leczona na Oddziale Urazowo– Ortopedycznym Zespołu (...) w O. w dniach 10-16 sierpnia 2011 r. Rozpoznano u niej: stłuczenie głowy, ranę ciętą okolicy czołowej lewej, ranę szarpaną kolana prawego, skręcenie prawego stawu skokowego, otarcia skóry ręki lewej. Powódka przeszła badania: RTG czaszki – bez zmian urazowych kostnych, RTG klatki piersiowej – bez zmian urazowych kostnych, bez cech odmy, RTG kolana prawego – bez zmian urazowych, TK głowy – bez zmian urazowych. Hospitalizacja powódki była niepowikłana, gojenie

prawidłowe, została wypisana do domu w stanie dobrym z zaleceniami codziennej zmiany opatrunków, kontroli w poradni ortopedycznej za tydzień celem usunięcia szwów i kontroli z wynikiem TK w poradni neurologicznej.

dowód : - karta informacyjna leczenia szpitalnego ZOZ w O. Oddział Urazowo – Ortopedyczny – k. 17-18;

- opis wyniku badania TK głowy powódki z 12.08.2011 r. – k. 19.

Powódka odbyła dwie wizyty lekarskie w poradni neurologicznej: 16.09.2011 r.

i 18.11.2011 r. oraz dwie wizyty w poradni ortopedycznej: 24.08.2011 r. i 21.09.2011 r. – za drugim razem pacjentka podawała dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego, ból potylicy.

dowód : - historia choroby poradni neurologicznej – k. 20;

- historia choroby poradni ortopedycznej – 21.

W 2013 r. powódka odbyła kilka wizyt w prywatnym gabinecie ortopedycznym

w O. z powodu dolegliwości ze strony kolana. W tym gabinecie otrzymała trzykrotnie iniekcje dostawowe oraz dwa razy była kierowana na serię zabiegów rehabilitacyjnych w postaci zabiegów prądowych, krioterapii i pola magnetycznego.

dowód : - opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. A. B. z dnia 29.04.2017 r. – k. 104-108;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 07.12.2017 r. – k. 170-170v., płyta CD – k. 171.

W dniu 28.04.2014 r. powódka miała wykonany rezonans magnetyczny prawego stawu kolanowego. Zgodnie z opisem wyniku badania: „Obraz MR przemawia za przebyłym częściowym uszkodzeniem więzadła krzyżowego przedniego. Więzadło krzyżowe przednie o zachowanej ciągłości. Śladowo zwiększona ilość płynu w jamie stawu kolanowego. Poza tym obraz struktur prawego kolana w wykonanym badaniu w granicach normy”.

dowód : - opis badania MR – prawego stawu kolanowego z dnia 28.04.2014 r. wykonanego w (...) w Pracowni Rezonansu Magnetycznego w O. – k. 122-122v.

Okres leczenia ortopedyczno – urazowego trwał 2 tygodnie i wiązał się ze średnim nasileniem bólu. Chora wymagała stosowania jedynie typowych analgetyków.

dowód : - opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. A. B. z dnia 29.04.2017 r. – k. 104-108.

Dla powódki uciążliwe było po wypadku noszenie przez okres około tygodnia kołnierza ortopedycznego, zwłaszcza spanie w nim, a także noszenie ortezy na kolanie.

Przez dwa tygodnie po wypadku powódka miała problemy z chodzeniem z uwagi na szwy na kolanie. Miała również bóle głowy, bóle kręgosłupa szyjnego i kolana. Przyjmowała leki przeciwbólowe.

Konsekwencje skręcenia stawu skokowego powódka odczuwała około miesiąca.

Po wyjściu ze szpitala powódka korzystała też z pomocy osób trzecich podczas ubierania, podczas kąpieli. Zajmowała się nią też siostra A. G. (2).

Wraz z początkiem roku szkolnego powódka wróciła do szkoły do II klasy liceum (wypadek w dniu 10.08.2011 r.), jednak przez 3 miesiące nie ćwiczyła na zajęciach wychowania fizycznego.

dowód : - zeznania świadka R. G. protokół rozprawy z dnia 17.01.2017 r. – k. 85v., płyta CD – k. 89, transkrypcja – k. 90-91;

- zeznania świadka A. G. (2) (siostry powódki) protokół rozprawy z dnia 17.01.2017 r. – k. 85v., płyta CD – k. 89, transkrypcja – k. 91v. – 92;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 07.12.2017 r. – k. 170-170v., płyta CD – k. 171.

Na skutek wypadku powódka doznała urazu psychicznego, który trwa do dziś. Odczuwa lęk przed wejściem do samochodu. Za każdym razem, gdy powódka jeździ samochodem jako pasażer i jest jakaś niebezpieczna sytuacja na drodze, powódka się boi,

że znowu coś złego się wydarzy. Przed zdarzeniem powódka bardzo chciała iść na kurs prawa jazdy. Natomiast z uwagi na stres jaki przeżyła podczas wypadku i lęk powódka do tej pory nie zrobiła prawa jazdy.

Wypadek spowodował u powódki również stres i unikanie kontaktów towarzyskich w początkowym okresie. Wstydziła się spotykać z koleżankami, ponieważ z uwagi na ranę głowy była częściowo ogolona, tzn. w jej mniemaniu oszpecona.

W początkowym okresie po wypadku powódka spędzała czas w domu, najczęściej leżąc w łóżku.

dowód : - zeznania świadka R. G. protokół rozprawy z dnia 17.01.2017 r. – k. 85v., płyta CD – k. 89, transkrypcja – k. 90-91;

- zeznania świadka A. G. (2) - protokół rozprawy z dnia 17.01.2017 r. – k. 85v., płyta CD – k. 89, transkrypcja – k. 91v. – 92;

- przesłuchanie powódki – protokół rozprawy z dnia 07.12.2017 r. – k. 170-170v., płyta CD – k. 171.

Obecny stan zdrowia powódki w związku ze zdarzeniem z dnia 10.08.2011 r. od strony ortopedycznej jest dobry. Powódka wróciła do stanu zdrowia sprzed wypadku za wyjątkiem trwałej szpecącej blizny o wymiarach 30 x 8 mm w okolicy przedniej (przedrzepkowej) prawego stawu kolanowego. Ponadto, powódka odczuwa miejscowe dolegliwości przy obciążeniach. Pod względem ortopedycznym K. G. doznała tym samym trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości **3%**. Natomiast pozostałe uszkodzenia są wygojone bez zniekształceń i zaburzeń funkcji.

Skutki zdarzenia nie ograniczają powódki w jakichkolwiek czynnościach dnia codziennego.

Rana głowy po lewej stronie na krawędzi czoła, w obrębie skóry owłosionej została zagojona. Obydwa stawy kolanowe zwarte, bez wysięku, o pełnej ruchomości. Objawy uszkodzenia łąkotek nieobecne. Obwody obu stawów skokowych po 23 cm, obustronnie pełna niebolesna ruchomość, stawy bez zniekształceń. Ruchomość stawów obu stóp w pełnym zakresie niebolesna.

Rokowania na przyszłość powódki w rozumieniu urazowo – ortopedycznym w kontekście obrażeń doznanych w dniu 10.08.2011 r. są dobre.

dowód : - opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. A. B. z dnia 29.04.2017 r. – k. 104-108.

Pod względem neurologicznym uraz głowy z raną okolicy czołowej prawidłowo wygojona, skutkowałam krótkotrwałymi dolegliwościami bólowymi głowy. W miesiąc po urazie odnotowano u powódki zespół korzeniowy szyjny **niezwiązany** z urazem, wymagający krótkotrwałego używania kołnierza ortopedycznego.

Rana w skórze owłosionej głowy wygojona prawidłowo niewidoczna – 0% uszczerbku neurologicznego.

Nasilenie dolegliwości bólowych u powódki było niewielkie.

Leczenie powódki z tytułu niniejszego wypadku zostało zakończone w listopadzie 2011 r., powódka powróciła do stanu zdrowia sprzed wypadku.

K. G. na skutek przedmiotowego wypadku nie doznała żadnych deficytów neurologicznych zakłócających jej normalne funkcjonowanie w życiu codziennym.

Nie należy w przyszłości spodziewać się nowych następstw neurologicznych ww. wypadku.

dowód : - opinia biegłego sądowego specjalisty neurologa lek. med. S. R. z dnia 31.07.2017 r. – k. 146 – 147v.

W 2013 r. powódka zaczęła studia na kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego.

W programie studiów ma zajęcia sportowe i bierze w nich udział.

dowód : - opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. A. B. z dnia 29.04.2017 r. (wywiad lekarski z powódką)– k. 104-108.

Pismem z dnia 14.01.2012 r. kierowanym do (...) S.A. pełnomocnik małoletniej jeszcze wtedy powódki K. G. reprezentowanej przez matkę – R. G. (oraz dwóch pozostałych poszkodowanych w wypadku krewnych powódki: R. G. oraz E. M.) zgłosił ubezpieczycielowi roszczenia. W odniesieniu do powódki K. G. wniósł o wypłatę na podstawie art. 444 § 1 oraz 445 § 1 k.c. w terminie 30 dni zgodnie z art. 817 § 1 k.c. kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Wraz z tym pismem ubezpieczyciel otrzymał m.in. notatkę policyjną KPP w K., postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, historię choroby powódki.

dowód : - pismo z dnia 14.01.2012 r. pełnomocnika powódki do (...) S.A. z potwierdzeniem nadania w dniu 14.01.2012 r. – k. 22 – 23.

Wraz z pismem z dnia 16.01.2012 r. pełnomocnik K. G. uzupełnił dokumentację szkodową powódki o kartę informacyjną leczenia szpitalnego i TK głowy.

dowód : - pismo z 16.01.2012 r. – uzupełnienie dokumentacji dla (...) S.A. – k. 24.

Pismem z dnia 30.01.2012 r. (...) S.A. potwierdziło zgłoszenie szkody i zwróciło się do powódki o dodatkową dokumentację.

dowód : - pismo (...) S.A. z dnia 30.01.2012 r. – k. 25.

W toku postępowania likwidacyjnego lekarz orzecznik (...) S.A., dr P. R. – specjalizacja: ortopedia i traumatologia narządu ruchu – sporządził opinię dotyczącą stanu zdrowia K. G.. Stwierdził w niej m.in., że na skutek przedmiotowego wypadku powódka doznała stłuczenia głowy, rany tłuczonej okolicy czołowej lewej, wykręcenia prawego stawu skokowego i rany szarpanej okolicy kolana prawego, a leczenie poszkodowanej zostało zakończone. Orzecznik ten wskazał również

w tabeli trwałych uszczerbków: za stłuczenie głowy 0%; za ranę tłuczoną okolicy czołowej lewej – 1%; za wykręcenie prawego stawu skokowego – 2%; za ranę szarpaną okolicy kolana prawego – 2%, tj. łącznie 5%.

dowód : - opinia orzecznika (...) S.A. – w aktach szkody w załączeniu.

W dniu 23.02.2012 r. pełnomocnik powódki wystosował do ubezpieczyciela wezwanie do zapłaty z uwagi na upływ 30 dni od zgłoszenia szkody.

dowód : - wezwanie do zapłaty z dnia 23.02.2012 r., nadane pocztą w dniu 25.02.2012 r. – k. 26.

W piśmie z dnia 22.02.2012 r. (...) S.A. odmówiło wypłaty odszkodowania, z uwagi na brak pełnej dokumentacji niezbędnej do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela,
tj. dokumentacji z postępowania prowadzonego przez Policję i opinii biegłego.

dowód : - pismo (...) S.A. z dnia 22.02.2012 r. – k. 27.

Następnie decyzją z 05.03.2012 r. (...) S.A. odmówiło przyjęcia odpowiedzialności za przedmiotową szkodę, a w konsekwencji odmówiło wypłaty odszkodowania. Strona pozwana w piśmie tym powołała się na zasadę ryzyka (art. 435 § 1 k.c.), ale wyłączną winą obciążyła kierującego pojazdem skręcającym w lewo, który miał zjechać drogę wyprzedzającemu pojazdowi. Poza tym nie było tam znaku o zakazie wyprzedzania, czy też informującego o dojeździe do skrzyżowania (droga polna).

dowód : - decyzja (...) S.A. z 05.03.2012 r. – w aktach szkody w załączeniu.

W dniu 03.12.2012 r. pełnomocnik poszkodowanych, w tym powódki, sformułował ostateczne wezwanie do zapłaty przez (...) S.A. żądanych kwot z uwagi na to, że postępowanie karne zakończyło się umorzeniem. Pełnomocnik powołał się również na zasadę ryzyka (art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c.), a odpowiedzialności na tej zasadzie nie wyłącza brak winy sprawcy wypadku. Ponowił roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia na rzecz K. G. w kwocie 50.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi (art. 481 § 1 k.c.) za opóźnienie liczonymi od 23.04.2012 r. tj. 90 dni od zgłoszenia szkody, przy uwzględnieniu czasu na doręczenie pocztą pisma zgłaszającego szkodę wraz z określonymi w tym piśmie roszczeniami oraz kwotami zadośćuczynienia.

dowód : - ostateczne wezwane do zapłaty z dnia 03.12.2012 r. – k. 30 – 33.

W kolejnym piśmie z dnia 09.01.2013 r. (...) S.A. nie znalazło podstaw do zmiany stanowiska powołując się na art. 34 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych i na art. 435 k.c. – zasadę ryzyka oraz na to, że kierujący D. M. uwolnił się od odpowiedzialności poprzez wskazanie przesłanki egzoneracyjnej, tj. odpowiedzialności osoby trzeciej za którą D. M. nie ponosi odpowiedzialności, tzn. kierującej pojazdem F. (...).

dowód : - decyzja (...) S.A. z dnia 09.01.2013 r. – k. 34-35.

Po raz kolejny pełnomocnik poszkodowanych, w tym K. G., wystosował do (...) S.A. wezwanie do zapłaty dnia 24.11.2015 r., powołując się na zapadły w Sądzie Rejonowym w Oleśnie w dniu 23.11.2015 r. w sprawie o sygn. akt I C 72/15 wyrok, w którym Sąd zasądził od (...) S.A. na rzecz E. M. kwotę 11.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami i kosztami, a tym samym odpowiedzialność (...) S.A. za skutki przedmiotowego zdarzenia została ustalona. Pełnomocnik wskazał również, że w imieniu R. G. i K. G. zostały skierowane wnioski o zawezwanie do próby ugodowej, a więc bieg przedawnienia roszczeń, wg pełnomocnika, został przerwany. Wobec powyższego, pełnomocnik poszkodowanych ponownie wezwał ubezpieczyciela do zakończenia postępowania likwidacyjnego i niezwłocznej wypłaty zgłoszonych roszczeń odszkodowawczych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 23.04.2012 r.

dowód : - wezwanie do zapłaty z dnia 24.11.2015 r. – k. 36 – 37;

- poświadczona przez pełnomocnika w osobie adw. kserokopia wyroku SR w O. I Wydziału Cywilnego w sprawie I C 72/15 z dnia 23.11.2015 r. dot. E. M. p-ko (...) S.A. – k. 40;

- decyzja (...) S.A. z dnia 31.12.2015 r. o wypłacie na rzecz E. M. kwot zasądzonych ww. wyrokiem – k. 38-39.

W dniu 19.02.2015 r. pełnomocnik m.in. K. G. wniósł do Sądu Rejonowego w Oleśnie wniosek zawezwanie (...) S.A. do próby ugodowej w sprawie

o zapłatę na rzecz K. G. kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z wypadkiem z dnia 10.08.2011 r. Sprawie została nadana sygnatura akt I Co 264/15.

Pismem opatrzonym datą 27.04.2015 r. wniesionym w dniu 28.04.2015 r. w tej sprawie pełnomocnik (...) S.A. oświadczył, że (...) S.A. nie przystępuje do zaproponowanej próby ugodowej.

Na posiedzeniu w dniu 05.05.2015 r. w sprawie I Co 264/15 przed Sądem Rejonowym w Oleśnie I Wydział Cywilny stawił się pełnomocnik K. G., natomiast nie stawił się przeciwnik – (...) S.A., mimo prawidłowego powiadomienia. Sąd stwierdził, iż do zawarcia ugody nie doszło.

dowód : - ksero wniosku o zavezwanie do próby ugodowej wniesionego do Sądu Rejonowego w Oleśnie wraz z potwierdzeniem nadania – k. 41 – 45;

- pismo (...) S.A. z 27.04.2015 r. w sprawie o zavezwanie toczącej się w Sądzie Rejonowym w Oleśnie w sprawie o sygn. akt I Co 264/15 – k. 53;

- dokumenty zawarte w aktach sprawy tut. Sądu I Co 264/15, tj. wniosek o zavezwanie, odpowiedź (...) S.A. z kopertą z datą stempla pocztowego, protokół posiedzenia z dnia 05.05.2015 r. – w załączeniu.

Wniosek o zavezwanie do próby ugodowej opatrzony datą 02.03.2015 r. o analogicznej treści pełnomocnik m.in. K. G. wniósł do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia Wydziału VI Cywilnego. Sprawie została nadana sygn. akt I Co 1034/15.

W odpowiedzi na to zavezwanie pismem opatrzonym datą 26.03.2015 r. (...) S.A. nie wyraziło zgody na zawarcie ugody w przedmiotowej sprawie.

Na rozprawie w dniu 02.04.2014 r. (winno być 2015 r.) przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie (I Co 1034/15) stawił się pełnomocnik wnioskodawców, natomiast nie stawilo się (...) S.A., prawidłowo zawiadomione. Przewodnicząca stwierdziła, że do ugody nie doszło.

dowód : - wniosek o zavezwanie do próby ugodowej wysłany do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia Wydział VI Cywilny – k. 46 – 48;

- potwierdzenie nadania korespondencji z dnia 07.04.2015 r. – k. 49-50;

- odpowiedź (...) S.A. na zavezwanie do próby ugodowej – k. 51;

- protokół rozprawy z dnia 02.04.2015 r. w sprawie o zavezwanie – k. 52.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało jedynie na częściowe uwzględnienie.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy bezsporne były następujące okoliczności: fakt, iż co do zasady strona pozwana ubezpieczała odpowiedzialność cywilną posiadacza i kierującego pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...) w okresie, w którym doszło do wypadku, jak również fakt, iż kierujący tym pojazdem D. M. odpowiada na zasadzie ryzyka - przejazd odpłatny – art. 436 § 2 zdanie drugie k.c. a contrario, co potwierdziły dodatkowo zeznania R. G.. Natomiast sporne było przypisanie D. M. (a w konsekwencji pozwanemu ubezpieczycielowi) odpowiedzialności za skutki zdarzenia komunikacyjnego z dnia 10.08.2011 r. z uwagi na powoływanie się przez (...) S.A. na występowanie przesłanki egzoneracyjnej, tj. wyłącznej winy osoby trzeciej – kierującej samochodem F. (...) B. B.. Sporny był przebieg i przyczyny zdarzenia z dnia 10.08.2011 r. Nadto, strona pozwana kwestionowała wysokość dochodzonej kwoty tytułem zadośćuczynienia oraz podniosła zarzut przedawnienia w stosunku do części roszczenia odsetkowego.

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację z postępowania likwidacyjnego szkody załączoną przez obie strony postępowania, a prawdziwość i treść tych dokumentów nie była kwestionowana. Przebieg zdarzenia komunikacyjnego z dnia 10.08.2011 r. Sąd ustalił wariantowo w oparciu o zeznania świadków w postępowaniu przygotowawczym, zeznania świadka R. G. w niniejszej sprawie (choć niewiele wniosły w tym zakresie do sprawy), opinię laboratorium kryminalistycznego KWP w O. oraz opinię biegłego sądowego A. K. sporządzoną w sprawie I C 393/16 na zlecenie Sądu Okręgowego w Opolu. Zakres obrażeń ciała powódki i konsekwencje dla jej zdrowia Sąd ustalił w oparciu o złożoną przez powódkę dokumentację medyczną oraz w oparciu o opinie biegłych sądowych: z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii - A. B. oraz z zakresu neurologii - S. R., a jedynie częściowo w oparciu o zeznania świadków - R. G. i A. G. (2) oraz przesłuchania powódki (o czym niżej). Wreszcie kwestie związane z bólem, uciążliwością doznanych urazów oraz szeroko pojętymi konsekwencjami w życiu codziennym powódki przekładającymi się na poczucie krzywdy Sąd ustalił w oparciu o zeznania ww. świadków i przesłuchanie powódki K. G..

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (§ 1). Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (§ 4). Natomiast szczegółowo odpowiedzialność tę reguluje ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2060 t.j. ze zm.) – dalej: „ustawa” lub „ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych”, a w szczególności art. 34 ust. 1, zgodnie z którym z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Ponadto, zgodnie z art. 35 ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Zgodnie z treścią art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, a gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne - posiadacz zależny – ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego pojazdu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Tym samym jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, która ma szerszy zakres niż w przypadku zasady zawinienia. Co więcej, zgodnie z treścią art. 437 k.c. nie można tej odpowiedzialności wyłączyć ani ograniczyć z góry. Natomiast uwolnić się od tej odpowiedzialności można tylko poprzez wykazanie, zgodnie z art. 6 k.c., wystąpienia jednej z trzech wskazanych wyżej okoliczności egzoneracyjnych, tj.: siły wyższej albo wyłącznej winy poszkodowanego lub wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą podmiot odpowiedzialny na zasadzie ryzyka nie ponosi odpowiedzialności.

W przedmiotowej sprawie z całą pewnością nie zachodzą dwie pierwsze okoliczności wyłączające odpowiedzialność posiadacza, tj. siła wyższa, tudzież wyłączna wina poszkodowanej powódki, natomiast strona pozwana usiłowała uwolnić się od odpowiedzialności z powołaniem się na trzecią okoliczność, tj. wyłączną winę kierującej samochodem F. (...) B. B.. W tym celu (...) S.A. powołało się m.in. na wyniki śledztwa prowadzonego przeciwko D. M., tj. na postanowienie o jego umorzeniu oparte m.in. o opinię biegłego. Z postanowienia o umorzeniu wynika bowiem niepopelnienie przestępstwa przez podejrzanego. Podkreślić jednakże należy, że w postanowieniu o umorzeniu śledztwa, de facto nie przesądzono o tym, który

z kierujących ponosi winę za skutki zdarzenia, którego „ przebieg można rozpatrywać jedynie wariantowo”. Policja, pod nadzorem prokuratora, przy pomocy biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych, bazując m.in. na zeznaniach świadków, nie była w stanie jednoznacznie ustalić i tym samym ocenić zachowania się obojga kierujących,

tj. D. M. i B. B.. Natomiast niepełnienie przez D. M. przestępstwa oparto jedynie na zasadzie *in dubio pro reo*, rozstrzygając wątpliwości na korzyść podejrzanego (art. 5 § 2 k.p.k.).

Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 11 k.p.c. Sąd cywilny jest związany jedynie ustaleniami wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się

w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną. Natomiast Sądu cywilnego nie wiążą ustalenia dokonane przez organy ścigania w postępowaniu karnym przygotowawczym. W kontradiktoryjnym procesie cywilnym ciężar udowodnienia faktów ciąży na stronach (art. 232 k.p.c.), a dokładniej na stronie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.), czyli w tym przypadku na stronie pozwanej. Natomiast strona pozwana nie wykazała dowodowo wyłącznej winy B. B., a tym samym nie wykazała wyłączenia odpowiedzialności D. M., kierującego pojazdem ubezpieczonym od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A.

Wprawdzie strona pozwana wniosowała w niniejszej sprawie o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych

i mechanicznych badań pojazdów (obszerna teza dowodowa w odpowiedzi na pozew –

k. 59-59v.), jednakże dowód ten, w ocenie Sądu, okazał się zbędny wobec przedłożenia

w poczet materiału dowodowego przez pełnomocnika powódki opinii biegłego sądowego rzeczoznawcy techniki motoryzacyjnej i ruchu drogowego inż. A. K. – wydanej w sprawie matki powódki toczącej się przeciwko (...) S.A. o zapłatę z tego samego zdarzenia komunikacyjnego – na zlecenie Sądu Okręgowego w Opolu w sprawie (...)/16 (k. 130 – 143). Biegły ten oceniał więc ten sam wypadek pod kątem odpowiedzialności cywilnej za to zdarzenie. Zlecenie więc sporządzenia takiej samej opinii na te same okoliczności pozostaje w sprzeczności z zasadą ekonomiki procesowej i prowadziłoby jedynie do zbędnego przedłużenia postępowania i zwiększania jego kosztów. Opinia ta jest obszerna i wyczerpująca. Biegły dokonał obszernej analizy zarówno miejsca zdarzenia, jak również poszczególnych wariantów tamtego zdarzenia, według twierdzeń poszczególnych jego uczestników zeznających w charakterze świadków w postępowaniu karnym przygotowawczym. Ponadto, Sąd dysponuje drugą opinią nr (...)wydaną w dniu 19.10.2012 r. przez M. B. – eksperta badań wypadków drogowych

z Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji w O., która to opinia również została sporządzona w sposób jedynie wariantowy, z uwagi na skrajnie rozbieżne zeznania świadków. Ewentualna kolejna opinia również musiałaby zostać sporządzona w sposób jedynie wariantowy.

Sąd dysponuje również tymi zeznaniami i dokonał ich szczegółowej analizy

w okolicznościach niniejszej sprawy. Rzeczywiście zeznania te nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie przebiegu zdarzenia szkodowego. Wśród tych zeznań znajduje się również zeznanie D. M., którego strona pozwana chciała również powołać na świadka w niniejszej sprawie cywilnej, a co w ocenie tut. Sądu i tak nie przyniosłoby jednoznacznej odpowiedzi na pytania o rzeczywisty przebieg zdarzenia, wobec istnienia zeznań przeciwnych i braku środków do ustalenia po latach jak rzeczywiście przebiegało to zdarzenie. Ponadto, w ocenie tut. Sądu świadkiem tamtego zdarzenia najbardziej obiektywnym, bowiem nieuczestniczącym bezpośrednio w zdarzeniu, nieobciążanym żadną odpowiedzialnością w postępowaniu przygotowawczym oraz niewikłanym w żadne relacje rodzinne z powódką, jej matką, babcią i kuzynem D. M. jest kierujący samochodem V. (...) A. G. (1), natomiast o jego przesłuchanie strona pozwana nie wniosowała.

Niemożność jednoznacznego ustalenia przebiegu zdarzenia wynika w szczególności ze skrajnie różnych zeznań osób przesłuchiowanych w postępowaniu przygotowawczym. I tak świadek B. B. zeznała m.in., że jechała z prędkością ok. 40 km/h chcąc skręcić

w lewo i sygnalizowała ten zamiar, a jadący za nią biały transporter również wytracał prędkość. Widząc wyprzedzający ją samochód zahamowała i zatrzymała się przy osi jezdni nie przekraczając jej jednak. Natomiast wyprzedzający ją samochód osobowy z przyczepką jechał bardzo szybko („ prędkość ta była podobna jak na autostradzie”). Kolejno, świadek A. G. (1) – kierujący samochodem V. (...) – również zeznał, że D. M. poruszał się kierując zespołem pojazdów z dużą prędkością, natomiast B. B. widząc wyprzedzający ją samochód – zaprzestała wykonywać manewr skrętu w lewo, a w momencie w którym się zatrzymała, znajdowała się na swoim pasie ruchu, nie zjechała całkowicie do osi jezdni i „ na pewno koła tego samochodu nie przekroczyły osi jezdni”, natomiast świadek nie był w stanie powiedzieć, czy jakiś element karoserii przekroczył oś jezdni. K. G., zeznając w charakterze świadka w postępowaniu przygotowawczym zeznała,

że przednia część samochodu skręcającego w lewo była na lewym pasie, ale nie dookreśliła jaka część. Kolejno E. M. nie potrafiła odtworzyć okoliczności zdarzenia i ruchu pojazdów. D. M. – zeznając w postępowaniu karnym przygotowawczym

w charakterze podejrzanego, twierdził natomiast, że poruszał się z prędkością 50-60 km/h,

a wyprzedzając rozpędził się do prędkości 70 km/h, natomiast kierująca F. (...) zajęła połowę jego pasa ruchu. Należy zwrócić uwagę na rozbieżności w twierdzeniach D. M., który opisując przebieg zdarzenia w postępowaniu likwidacyjnym szkody wskazał, że wyprzedzał busa przy prędkości około 90 km/h (dokumenty w aktach szkody – nieponumerowanych). Ponadto, gdyby – jak twierdzi D. M. – B. B. zajęła połowę jego pasa ruchu, to pojazd kierowany przez D. M. uderzyłby

w pojazd B. B., a nie ominąłby go bokiem (droga w tamtym miejscu była dosyć wąska – zob. wyliczenia w opinii biegłego A. K.).

Wskazać również należy, że dla oceny odpowiedzialności cywilnej D. M. na za zasadzie ryzyka nie potrzeba wskazywać dokładnego rzeczywistego przebiegu zdarzenia, istotnym jest to, że wariantowe przebiegi zdarzenia opisane przez biegłych A. K. jak i M. B. nie prowadzą w żaden sposób do wniosku, jakoby wyłączną winę za zdarzenie ponosiła B. B., a tym samym nie zachodzi przesłanka pozwalająca się uwolnić od odpowiedzialności D. M., a w konsekwencji stronie pozwanej ubezpieczającej jego odpowiedzialność cywilną.

Sąd w niniejszej sprawie podziela w pełni stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 lipca 2000 r., sygn. akt II CKN 1123/98, (LEX nr 50888), który wskazał w uzasadnieniu: „wyłączna wina spowodowania szkody przewidziana w art. 435 § 1 k.c. występuje tylko wtedy, gdy zawinione działanie poszkodowanego lub osoby trzeciej było jedyną przyczyną wypadku. Tylko taki wyłączny związek między tym zawinionym postępowaniem a szkodą zwalnia od odpowiedzialności posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody (art. 436 § 1 k.c.). Sytuacja taka nie występuje, jeżeli przyczyną wypadku była nie tylko wina poszkodowanego lub osoby trzeciej, ale gdy składają się na nią także inne elementy podmiotowe i przedmiotowe (...). Dlatego, jeżeli posiadacz pojazdu (w tym wypadku - ubezpieczyciel) broni się wykazywaniem, że szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, nadal przyjmuje się jego odpowiedzialność, gdy udowodnione zostanie, że obok tej przyczyny działała jeszcze inna, która zaszła po jego stronie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 1973 r., II CR 233/73, OSPiKA 1974, nr 9, poz. 190 oraz z dnia 15 marca 1974 r., I CR 46/74, OSPiKA 1976, nr 9, poz. 172)”.

Ekspert badań wypadków drogowych z Laboratorium Kryminalistycznego KWP

w O. M. B. wskazał w opinii, że podczas przeprowadzania oględzin miejsca zdarzenia na drodze nie ujawniono takich śladów kryminalistycznych, które mogłyby stanowić podstawę do określenia najbardziej istotnej kwestii, tj. sposobu poruszania się samochodu F., tj. ustalenia czy zatrzymał się wówczas na prawym pasie jezdni, czy też wjechał częściowo na lewy pas, po którym poruszał się zespół pojazdów. Jednak w żadnej mierze biegły ten nie wskazywał kategorycznie wyłącznej winy B. B.. Nie postawiono jej również w tym postępowaniu przygotowawczym żadnego zarzutu. Zeznawała jedynie w charakterze świadka.

Natomiast biegły A. K. wskazał liczne warianty zdarzenia wynikające

w szczególności z niemożności jednoznacznego ustalenia czy doszło czy nie do przekroczenia lub nieprzekroczenia linii środkowej przez kierującą F., czy wyprzedzający miał włączony kierunkowskaz, jaką rzeczywistą prędkością jechał D. M., kwestie wzajemnej widoczności pojazdów (z uwagi na samochód V. (...)). Istotnym jednak jest dla niniejszej

sprawy, że w żadnym z wariantów biegły ten nie orzekł, że wyłącznie winna jest kierująca F.. W różnych wariantach winny był albo tylko D. M., albo ewentualnie oboje kierujący spowodowali zagrożenie, co i tak wyłącza wyłączną winę kierującej F. (...).

Nadto, sąd pragnie zwrócić uwagę na to, że manewr wyprzedzania sam w sobie jest jednym z najniebezpieczniejszych na drodze, a w przedmiotowej sprawie D. M. przeprowadzał manewr wyprzedzania aż dwóch pojazdów w tym w dodatku jednego dużego dostawczego, a na to wszystko D. M. ciągnął za samochodem jeszcze przyczepkę. Tym samym już z samego faktu prowadzenia zespołu pojazdów D. M. winien był zachować szczególną ostrożność na drodze, winien mieć świadomość, że zapanowanie nad zespołem pojazdów jest trudniejsze i bardziej nieprzewidywalne, niż kierowanie tylko samochodem osobowym bez przyczepki. Powinien wiedzieć, że manewr wyprzedzania zespołem pojazdów trwa dłużej niż wyprzedzanie pojedynczym samochodem bez przyczepki, jak również powinien zachować szczególną ostrożność wyprzedzając duży dostawczy samochód, z za którego widoczność, już z racji gabarytów pojazdu, jest znacznie ograniczona. Poza tym, z doświadczenia życiowego wynika, że chcąc skręcić w lewo w drogę gruntową, stosunkowo wąską, żaden racjonalny kierowca nie wykonuje tego manewru z dużą prędkością, a więc B. B. musiała znacznie zwolnić, a samochód dostawczy siłą rzeczy również, co już na trasie, gdzie dopuszczalna prędkość wynosi 90 km/h powinno było wzbudzić czujność D. M. i zachowanie szczególnej ostrożności. Poza tym kierowca zwalniającego V. (...) zapewne musiał przyhamować, a więc D. M. powinien zauważyć czerwone światło z tyłu hamującego V., poza tym winien widzieć włączony kierunkowskaz V. i powstrzymać się od wyprzedzania.

Reasumując, w ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę, pozwany ubezpieczyciel nie tylko nie udowodnił wyłącznej winy (de facto żadnej winy) kierującej pojazdem F. (...) – B. B., ale niewątpliwie D. M. sam nie zachował należytej w tamtych warunkach ostrożności w kierowaniu pojazdem i wykonywaniu niebezpiecznego manewru wyprzedzania. Tym samym strona pozwana nie udowodniła zaistnienia przesłanki egzoneracyjnej, pozwalającej uwolnić się D. M.,

a w konsekwencji (...) S.A. jako ubezpieczycielowi OC od odpowiedzialności cywilnej za skutki zdarzenia szkodowego z dnia 10.08.2011 r.

K. G. zgłaszała natomiast żądanie z tytułu zadośćuczynienia w kwocie 20.000 zł. W ocenie Sądu powódka wykazała istnienie podstaw do przyznania jej zadośćuczynienia co do zasady, lecz wnioskowana przez nią kwota była zawyżona, a kwotą, która kompensuje krzywdę powódki jest kwota **9.000 zł.**

Roszczenie o zadośćuczynienie uzasadnione jest co do zasady treścią art. 445 § 1 k.c. zgodnie z którym, w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c., tj. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Poprzez określenie krzywdy należy rozumieć wszelkie ujemne następstwa uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia zarówno w sferze psychicznej jak i fizycznej. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie tych cierpień. Powinno mieć charakter całościowy i obejmować wszelkie cierpienia fizyczne i psychiczne zarówno już doznane, jak i te które zapewne wystąpią w przyszłości. Wysokość przyznanej kwoty tytułem zadośćuczynienia zależy od rozmiaru doznanej krzywdy. Kwota ta winna odzwierciedlać doznany uszczerbek na zdrowiu oraz być zauważalna, a także przynosić poszkodowanemu satysfakcję. Określając należną kwotę zadośćuczynienia, Sąd zobowiązany jest uwzględnić stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu, wiek poszkodowanego oraz ograniczenie lub niemożność wykonywania zawodu, jak również innych zajęć, wpływ skutków wypadku na dotychczasowy styl życia poszkodowanego, szanse na przyszłość. Należy wziąć pod uwagę także indywidualne odczucia osoby pokrzywdzonej, jej indywidualne właściwości, poczucie nieprzydatności społecznej czy też wywołaną następstwem deliktu bezradność życiową poszkodowanego. Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, następującą wówczas, gdy suma pieniężna jest zasądzona na odpowiednim poziomie adekwatnym do rodzaju naruszonego dobra i rozmiaru doznanej szkody. Kompensacja dokonuje się przede wszystkim wtedy, gdy przywrócona zostaje równowaga emocjonalna, naruszona przez doznane cierpienia psychiczne (por. m.in. Wyrok SN z dnia 26.03.2015 r., V CSK 317/14, LEX nr 1666914; Wyrok SN z dnia 12.07.2012 r., I CSK 74/12, LEX nr 1226824; Wyrok SN z dnia 8.06.2011 r., I PK 275/10, LEX nr 1164114;

Wyrok SN z dnia 6.07.2012 r., V CSK 332/11, LEX nr 1228612; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lipca 2013 r., I ACa 195/13, LEX nr 1363278).

Przyznając powódce zadośćuczynienie za krzywdę w kwocie 9.000 zł Sąd wziął pod uwagę w szczególności uraz psychiczny, jaki pozostał do dziś powódce w związku ze zdarzeniem – zresztą dosyć typowy dla uczestników wypadków komunikacyjnych. Powódka odczuwa lęk przed wejściem do samochodu oraz obawę o to, że wydarzą się niebezpieczne sytuacje na drodze. Ta trauma nie pozwala powódce pójść na kurs prawa jazdy, co przed wypadkiem planowała. Sąd uwzględnił również fakt, iż dla młodej dziewczyny stresujący i przykry musiał być jej wygląd po wypadku, tzn. rana głowy, która wymagała częściowego ogolenia włosów dookoła tej rany. Zrozumiałe jest unikanie przez powódkę w początkowym okresie kontaktów towarzyskich. Podobnie dla młodej kobiety z pewnością poczucie krzywdy powoduje istnienie dość dużej szpecącej blizny na kolanie (3% uszczerbku). Ponadto, Sąd uwzględnił uciążliwość leczenia w pierwszym okresie, tj. hospitalizacja, noszenie przez okres około tygodnia kołnierza ortopedycznego, zwłaszcza spanie w nim, a także noszenie ortezy na kolanie, ból, problemy z chodzeniem, jak również konieczność korzystania z pomocy siostry przy ubieraniu się czy kąpiel. W ocenie Sądu kwota 9.000 zł w pełni kompensuje opisaną wyżej krzywdę powódki.

Natomiast na przyznanie powódce wyższej kwoty zadośćuczynienia nie pozwala przede wszystkim dosyć krótka rekonwalescencja i dobre rokowanie na przyszłość co do jej stanu zdrowia, a także niewykazanie przez powódkę dowodowo (art. 6 k.c.) kontynuowania leczenia.

Przy ocenie stanu zdrowia powódki w związku z wypadkiem Sąd oparł się na opiniach biegłych lekarzy, które nie zostały zakwestionowane przez strony procesu. Biegły z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. A. B. stwierdził wyraźnie, że jedynym trwałym skutkiem wypadku w zakresie urazowo – ortopedycznym jest szpecąca blizna w okolicy przedniej (przedrzepkowej) prawego stawu kolanowego. Ponadto, powódka odczuwa miejscowe dolegliwości przy obciążeniach. Powódka pod względem ortopedycznym doznała tym samym trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3% (co zostało wzięte przez Sąd pod uwagę przy ocenie wysokości zadośćuczynienia, choć procent uszczerbku na zdrowiu nigdy nie stanowi zasadniczego ani jedynego kryterium dla Sądu). Natomiast pozostałe uszkodzenia są wygojone bez zniekształceń i zaburzeń funkcji. Biegły wskazał też, że rokowania na przyszłość powódki w rozumieniu urazowo – ortopedycznym są dobre, a skutki zdarzenia nie ograniczają powódki w jakichkolwiek czynnościach dnia codziennego. Natomiast biegły neurolog S. R. stwierdził, że K. G. na skutek przedmiotowego wypadku nie doznała żadnych deficytów neurologicznych zakłócających jej normalne funkcjonowanie w życiu codziennym i nie należy w przyszłości spodziewać się nowych następstw neurologicznych ww. wypadku. Mając na uwadze dobre rokowania obu biegłych odnośnie zdrowia powódki oraz niewielki uszczerbek na zdrowiu w aspekcie ortopedycznym żądana kwota 20.000 zł była zdecydowanie zawyżona.

Zważyć należy, że obaj biegli wzywając powódkę pisemnie na badania zobowiązywali ją do zabrania ze sobą wszelkiej posiadanej dokumentacji medycznej poza załączoną do akt sprawy (wezwania na badanie – k. 120,148,150). Natomiast powódka nie przedłożyła takowej dokumentacji z rzekomego dalszego leczenia (poza wynikiem MR) ani neurologicznego ani ortopedycznego. Biegli nie potwierdzili też związku bólu głowy powódki tudzież jakiegokolwiek trwałego uszkodzenia kręgosłupa szyjnego z wypadkiem, a biegły ortopeda nie potwierdził zeznań świadka R. G. o rzekomej konieczności poddania się operacji kolana przez powódkę. Tym samym Sąd nie dał wiary w tym zakresie zeznaniom świadków i przesłuchaniu powódki. Ponadto, powódka sama przyznała podczas wywiadu z biegłym ortopedą, że bierze udział w zajęciach sportowych na studiach, a więc nie wykazała realnych ograniczeń w życiu codziennym poza bólami przeciążeniowymi, które sąd wziął pod uwagę, przyznając powódce zadośćuczynienie.

Wobec powyższego, w pozostałym zakresie ponad kwotę 9.000 zł roszczenie o zadośćuczynienie należało oddalić.

Od zasądzonej kwoty należności głównej Sąd zasądził również na rzecz powódki od strony pozwanej odsetki liczone od dnia 20.06.2013 r. do dnia zapłaty.

Ustawodawca przewidział dla zakładu ubezpieczeń 30 – dniowy podstawowy termin likwidacji szkody. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych Zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Natomiast (ust. 2) w przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy pismem z dnia 14.01.2012 r. kierowanym do (...) S.A. pełnomocnik małoletniej jeszcze wtedy powódki K. G. reprezentowanej przez matkę – R. G. (oraz dwóch pozostałych poszkodowanych w wypadku krewnych powódki: R. G. oraz E. M.) zgłosił ubezpieczycielowi roszczenia. W odniesieniu do powódki K. G. wniósł o wypłatę na podstawie art. 444 § 1 oraz 445 § 1 k.c. w terminie 30 dni zgodnie z art. 817 § 1 k.c. kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Wraz z tym pismem ubezpieczyciel otrzymał m.in. notatkę policyjną KPP w K., postanowienie

o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, historię choroby powódki (zgłoszenie szkody wraz z potwierdzeniem nadania w dniu 14.01.2012 r. – k. 22-23). W aktach szkody brak jest daty potwierdzenia odbioru tej korespondencji, czy choćby prezentaty ubezpieczyciela. Natomiast ubezpieczyciel miał możliwość przeprowadzenia likwidacji szkody K. G. na podstawie przesłanej dokumentacji, dosłanej jeszcze pismem z dnia 16.01.2012 r. (karta informacyjna leczenia szpitalnego i TK głowy) – pismo - k. 24. Wprawdzie wskazanie jednego sprawcy zdarzenia okazało się trudne i zakończyło się umorzeniem śledztwa z uwagi na niedające się rozstrzygnąć wątpliwości, jednak mając na uwadze szeroko opisywaną wyżej zasadę ryzyka stanowiącą podstawę odpowiedzialności cywilnej w niniejszej sprawie, (...) S.A. nie miało podstaw – w ocenie Sądu - do zwlekania z ustaleniem swojej odpowiedzialności i wypłatą należnego zadośćuczynienia aż do zakończenia

ww. postępowania karnego. Poza tym nawet gdyby przyjąć, iż sprawa odpowiedzialności była skomplikowana i ubezpieczyciel rzeczywiście oczekiwał na wynik postępowania karnego, to i tak po prawomocnym zakończeniu postępowania przygotowawczego jego umorzeniem (...) S.A. nadal odmawiało wypłaty powódce jakiegokolwiek kwoty zadośćuczynienia, mimo monitów ze strony powódki i jej pełnomocnika.

Wskazać również należy, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, orzeczenie Sądu w przedmiocie przyznania zadośćuczynienia ma charakter orzeczenia deklaratoryjnego, a nie prawo kształtującego (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17 maja 2013 r., I ACa 153/13, LEX nr 1321902; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 lipca 2013 r., I ACa 321/13, LEX nr 1362680).

Poza tym w okolicznościach przedmiotowej sprawy wyznaczenie początkowej daty pozostawiania ubezpieczyciela w zwłoce (przed lub po zakończeniu postępowania karnego) pozostaje bez większego znaczenia wobec złożenia przez stronę pozwaną w niniejszym procesie skutecznego zarzutu przedawnienia części roszczeń odsetkowych. Na podstawie

art. 118 k.c. termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe wynosi trzy lata. Natomiast zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Z kolei po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (art. 124 § 1 k.c.). Faktycznie wniosek o zawezwanie do próby ugodowej zasadniczo powoduje przerwę biegu przedawnienia, a pełnomocnik K. G. złożył dwa takie wnioski: jeden do tut. Sądu, a drugi do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia – odpowiednio w lutym

i marcu 2015 r., jednak zważyć należy na specyficzny, akcesoryjny charakter odsetek. Owszem, przerwa biegu przedawnienia nastąpiła co do roszczenia głównego w przedmiocie zadośćuczynienia, natomiast nie zmienia to faktu, iż dla odsetek termin przedawnienia dalej jest 3-letni (art. 118 k.c.). Idąc za tokiem myślenia pełnomocnika powódki, dochodzimy do absurdalnych wniosków, że każda przerwa powoduje sumowanie okresów przedawnienia i de facto obejście przepisów o braku możliwości przedłużania biegu przedawnienia (art. 118 k.c. w zw. z art. 119 k.c.). Na marginesie wskazać należy, że w żadnym z wniosków o zawezwanie do próby ugodowej pełnomocnik K. G. nie domagał się przyznania odsetek. Tym samym, pozew przerywający bieg przedawnienia w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 20.06.2016 r., a więc po uwzględnieniu zarzutu przedawnienia odsetki są należne od dnia 20.06.2013 r., a za wcześniejszy okres roszczenie odsetkowe Sąd oddalił.

Wskazać również należy, że w dniu 01.01.2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1830). Zmieniła ona m.in. brzmienie art. 481 k.c. Natomiast stosownie do treści art. 56 tej ustawy do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Artykuł 481 § 2 k.c. w dotychczasowym brzmieniu przewidywał, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Po zmianie wprowadzonej powyższą ustawą powyższy paragraf stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Mając na uwadze powyższe, Sąd w wyroku podzielił należności odsetkowe na okresy do 31.12.2015 r. i od 01.01.2016 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. poprzez ich stosunkowe rozdzielenie. Strony poniosły koszty z tytułu zastępstwa przez profesjonalnych pełnomocników po 4.800 zł (§ 2 pkt 5 Rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r.: odpowiednio: w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 – oraz w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) i po 17 zł tytułem opłat od pełnomocnictw, nadto powódka poniosła koszt opłaty sądowej od pozwu – 1.000 zł oraz koszt zaliczki na poczet opinii biegłych w kwocie 500 zł (w całości wykorzystana). Tym samym powódka poniosła łącznie koszty procesu w kwocie 6.317 zł,

a strona pozwana – 4.817 zł, tj. razem 11.134 zł. Powódka uzyskała jedynie 45% z żądanej kwoty zadośćuczynienia, natomiast poniesione przez nią koszty były wyższe niż koszty (...) S.A. Powódka powinna ponieść 55% kosztów procesu, tj. 6.123,70 zł (11.134 zł x 55%),

a poniosła więcej, tj. 6.317 zł, a więc różnicę w kwocie **193,30 zł** (6.317 zł – 6.123,70 zł) Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki w punkcie III sentencji wyroku.

Na poczet wynagrodzenia biegłych w niniejszej sprawie została wykorzystana cała zaliczka powódki (500 zł – uwzględniona w kosztach powyżej), a nadto kwota 341,07 zł wyłożona tymczasowo z budżetu Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Oleśnie (wynagrodzenie biegłego A. B. w kwocie 420,00 zł wypłacone z zaliczki – postanowienie k. 113; wynagrodzenie biegłego S. R. w kwocie 421,07 zł, którą to należność do kwoty 80 zł wypłacono z zaliczki a resztę, tj. właśnie 341,07 zł wypłacono z sum budżetowych Skarbu Państwa. – k. 155 postanowienie). Powyższą kwotą Sąd obciążył stosunkowo strony procesu, tj. 55% powódka (**187,59 zł**) i 45% strona pozwana (**153,48 zł**) odpowiednio w punktach IV i V sentencji wyroku na podstawie art. 83 w zw.

z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 623 t.j. ze zm.) w zw. z art. 100 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.